

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs V. De qualitatibus eligendorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

ipso jure. Pirk. n. 43. ad h. t. Primum habetur c. quamquam. h. t. in 6. & c. annotuit. h. t. juncta gl. v. nullam. Secundum c. Si compromiss. Porro qualiter eisdem personas incurvant conferentes indigno, vel confirmantes electum indignum, Vide apud Pirk. an. 43. & seq.

Questio 285. An qui alium eligit ad prelatum, in qua obtainenda illum simoniam commisso novit, prater dictas penas incurrat ad hoc aliam?

Respondeo prater trienium, quo talis suspensus est à beneficiis, quæ in illa Ecclesia jam obtinuerat, esse inhabilem ad dignitatem vel beneficium aliud in illa Ecclesia (non vero in alia) obtinendum c. per inquisitionem h. t. Verum ista inhabilitas ad beneficia obtainenda accessoriè sequitur ipsam suspensionem à beneficiis obtentis, id est que etiam secundum illam regulari, & restringi debet dicta inhabilitas, nimurum respectu beneficiorum obtainendorum in illa Ecclesia tantum c. eod. Abb. ibi. n. 8. Pirk. n. 64. h. t.

PARAGRAPHVS V.

De qualitatibus eligendorum.

In praesenti quæretur de iis solum qualitatibus, quas specialiter respicit electio; actum enim est fusse in prima parte de ceteris, quæ in quolibet promovendo ad prælaturas & beneficia, sive per viam electionis, sive per viam presentationis, & institutionis, aut etiam libera collationis requiruntur; putata de astate, sanitate & habilitate corporis, scientia, legitimitate, libertate, monogamia, fide, clericatu, sacris Ordinibus, carentia censurarum & infamia, &c. Unde in praesenti vix aliud supereft examinandum, quam de voce passiva privatis, de rejectis semel ab electione, de indistinctis ab eligentibus, de extraneis, seu qui non sunt degremio, de non professis respectu dignitatum regularium, an sint eligibles. Unde sit

Questio 286. An ipso jure privatus voce passiva, vel redditus inhabilis ante sententiam declaratoriam criminis (deprivato enim per sententiam, vel etiam per sententiam declarato; quod commiserit crimen, pro quo lata est pena privationis vocis passiva, constat eum ab electione excludendum, ejusque electionem esse evidenter nullam) possit ab electione excludi vi, & impediri, ne eligatur. De cetero enim dubium non est, quin Electores pro libitu suo possint tales, ut & quemcumque alium nolle eligere.

Respondeo negativè; scilicet neminem unquam excludi posse, prætendendo, quod sit voce privatus, aut inhabilis redditus, nisi servata forma judicii sit privatus voce, vel declaratus reus criminis per sententiam (& quidem tales, quæ transierit jam in judicatum, seu cuius effectus non sit suspensus per appellationem; privatio enim vocis, passiva non est censura, quæ non suspenditur. Suar. de relig. to. 4. tr. 8. l. 2. c. 21. n. 13.) cum sit adhuc

in possessione sui juris & eligibilitatis, quæ per vim privari nequit. Pass. cit. c. 25. n. 600. ubi etiam, & n. 602. ait Superiores non posse ex propria scientia vel arbitrio talem excludere ab electione, ut nec principere Electoribus, ne talem elegant, nisi ordine judicario præmisso eum per sententiam (ad quam ferendam specialiter requiruntur indicia reum convictientia. Sigism. à Bon. dub. 91. n. 9. Pass. n. 601, illiusque citatio, & interrogatio. Clar. l. 5. q. 8. §. fin.) vel prevente voce, vel declarante, eum committibile crimen, cui annexa est dicta pena privationis ipso facto cum, licet Prælati regulares in judicando monita sint ad stricti apicibus juris, servare tamen debent substantialia Clem. sepe. de verbō. signif. Ab. inc. dilectus. Nav. l. 2. conf. 1. de sent. & re judic. Rodriq. Sigism. à Bon. & eccl. apud Pass. qui etiam n. 603. da rationem disparitatis, cur superior, etiam extra judicitaliter informans de Elec̄ti infamia, possit eundem repellere a confirmatione; non vero si p. offit eum excludere ab electione, quia nimurum confirmatio, non autem electio communis est arbitrii Superioris.

Questio 287. An Electores præcisè ratione privationis vocis passiva, nondum declarata per sententiam, teneantur in conscientia talem excludere (intellige) negative, nimurum non eligendo?

Respondeo Negativè; Talis enim privatio censorum illis occulta; quia non costar illis de ea juridicè. Pass. n. 604. quin etiam peccabunt contra iustitiam vel charitatem, si prætextu talis delicti adhuc occulti, illud manifestando, illum non elegant. Nihilominus quandoque per accidentem tenebuntur talem non eligere, ratione nimurum scandali, dum is de delicto est dissimilatus.

Questio 288. An inhabilis ipso jure, aut privatus ipso jure voce passiva, ante sententiam declaratoriam teneatur in conscientia non consentire electioni, aut confirmationi; vel si consenserit, & receperit Prælaturam, illi renunciare?

Respondeo primò: quæstionem hanc gravissimam pendere ex generali illa, num lex penaliam latè sententia ferat secundum executionem, obligetque in conscientia ad execundam penam ante sententiam declaratoriam criminis, de quo vide Suar. de L. 1. 5. c. 9. Sanch. de matr. l. 9. d. 30 & l. 2. sum. c. 39. Pass. cit. c. 25. q. 8. Negativam, excipiendis censuras, præter quā plurimos tenebuntur. Mol. Pass. Sanch. Laym. l. 1. tr. 4. c. 15. Mol. to. 1. tr. 2. gl. 96. Sa. v. fiscus Sylv. v. ass. finis. n. 4. Covar. 1. 4. de ciet. p. 2. c. 3. l. 8. n. 10. &c.

2. Respondeo tamen secundò breviter in specie ad quæst. propositam negativè; sic in terminis propriis de pena privationis vocis activa & passiva teneant Graal. p. 2. controv. 7. tr. 3. p. 1. d. 13. f. 2. n. 15. Mol. loc. cit. n. 8. Armil. v. lex. n. 1. Castel. de elect. prælud. l. n. 20. Peyr. in subd. q. 2. c. 2. §. 11 conc. 3. Baff. v. pan. n. 7. Castrop. p. 1. tr. 4. d. 4. p. 4. n. 4. Dian. p. 1. tr. 19. refol. 24. De pena vero inhabilitatis in terminis præter Mol. Baff. Peyr. loc. cit. Sanch. in decal. l. 2. c. 39. n. 32. Navar. Villalob. Lezan. & plures alii cit. à Pass. n. 626. Quinimo semper desiderari sententiam declaratoriam criminis, etiamsi lex imponens penam non tantum utatur particulis istis: ipso factis sed aliis

ex

expressioribus v.g. absque declaratione, ante omnem declarationem. Absque ullo superioris decreto, ministerio vel sententia, &c. dictisque particulas; abque declaratione, atque similes intelligi solum de declaratione poenae, tenet Covar. loc. cit. n. 10. Less. l. 2. c. 29. n. 63. Vafq. p. 2. q. 96. a. 5. d. 170. c. 4. n. 24. Peyr. loc. cit. Lezan. Rodriq. Lopez, &c. cit. à Pass. num. 627. contra Sylv. loc. cit. Azor. to. I. l. 3. c. 7. q. 6. atque Mol. loc. cit. leges imponentes poenam ipso facto requirere ad executionem poenae sententiam, nisi verba luce meridianâ clariora contrarium importent.

Questio 289. An is, qui semel rejectus ab electione, seu cuius electio, non ob vitium electionis perperam instituta, aut electorum v.g. excommunicatorum, sed proprium personae electae, semel cassata fuit, maneat deinceps in eligibilis ubique?

R Espondeo primò: si crimen à persona electi commissum circa ipsam electionem, aut effectum illius, videatur manere in eligibilis, usque dum cum eo disperferetur. Laym. in c. super eo. de elect. n. 2. v. g. qui simoniacè curavit se eligi, aut promoveri, de quo q. post hanc. item qui per abusum secularis potestatis paetus est se eligi, ut habetur c. quisquis de elect. Verum & tunc vitium fuit ipsius electionis, seu illa perperam instituta. Item cuius cassata electio, quia ante acceptam confirmationem se administrationi prælatura intrusit. Laym. loc. cit. juxta c. qualiter. de elect. & gl. in c. nōst.

2. Respondeo secundò: etiam dum crimen commissum extra electionem, seu independenter ab electione (juxta limitationem tamen dandam q. seq.) semel propterea rejectus manet deinceps in eligibilis. c. super eo. de elect. Fel. in c. super his. de accus. Sylv. v. election. q. 14. Miran. 10. 2. q. 23. c. 11. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. §. 8. Pass. cit. c. 25. n. 634. licet enim quis per hoc, quod ob vitium proprium repellatur ab electione non incurrat infamia juris. c. 1. de excep. gl. Ab. Bald. in c. super eo. b. t. (tentatio enim lata per viam exceptionis non infamia; néque enim, dum aliqui objicuntur crimen, & probatur excipiendo, ut repellatur ab aliquo actu legitimo, puniri posset poena ordinaria, v.g. infamia juris; cum vi talis sententia satis puniatur per repulam ab actu legitimo) remanet tamen infamia infamia facti, propter quam, si infamatus suspensi debet ab officiis habitiis, donec se purgarit, argumento c. 2. & c. inter sollicitudines. de purgatione Can. multò magis impediri debet, ne beneficium non habitum acquiratur; adeò que ab electione (idem est de presentatione, collatione, aliave promotione Pass. n. 635.) repelli, non secus a testis à testificando, dum ei probatur crimen, propter quod semel rejectus fuit, quod addo; quia non sufficit probari, electionem ejus semel cassatam fuisse, sed requiritur, ut insuper probetur eam cassatam ob crimen ei probatum, vel sententiatum per sententiam, quæ transierit in judicatum, & non constet de penitentia illius rejecti sufficiente. Pass. n. 634. Malèque etiam dicitur, ad repellendum electionem à nova electione sufficere quod probetur infamia absque eo, quod probetur crimen; cum nequeat probari infamia facti orta ex ista repulsa, non probato crimen, seu quod rejectus fuerit ex tali delecto. Pass. n. 636.

Questio 290. An igitur semel rejectus maneat quóque perpetuò in eligibilis?

1. R Espondeo primò: si rejectus fuit ex crimine plenè probato, manet in eligibilis, usq; dum infamiam hanc natam ex hac repulsa, utpote quæ facti est & temporalis, penitendo de criminis, ob quod repulsa, alisque benefactis sufficienter diluerit, & de hoc constiterit. Pass. n. 637. Laym. tamen in c. super eo. de Elect. n. 2. ait: etsi extremum juris expressum nullum habeamus, vi cujus talis post plenè emendatum & sublatum crimen vetetur denuo eligi, aut promoveri, quia tamen AA. argument. cit. c. super eo. sic docent, ut Abb. in cit. c. n. 4. (extensis idem expressæ ad præsentationem & collationem) Host. in sum. tit. de elect. §. si quis eligendus. n. 10, ideo in præxi retinenda est ea doctrina, quod repulsa ob crimen iterum eligendus, aut promovendus non sit, nisi Superioris dispensatio præmisæ cognitione de præsenti habilitate persona accedat, idque confirmatur ex c. post transl. de renuntiation. ubi: si quis propter criminis conscientiam prælatura renuntiarit, aut renuntiare coactus, vel depositus fuit, iterum eligi non potest. Ratio hujus est, quod per ejusmodi ob crimen commissum, factam repulsa, renunciationem, depositionem existimatio illius non parum gravetur, ut nova electio, aut promotio non ita facile permittenda. Laym. loc. cit.

2. Respondeo secundò: si rejectus fuit ex crimen præsumpto, dum posterum purgaverit se, non est à secunda electione repellendus. Pass. ib. Peyr. in subd. q. 1. c. 31. §. 8.

3. Respondeo tertio: si rejectus fuit ob defectum, qui non est crimen, v.g. quia ob circumstantias extrinsecas non expediebat illum tunc, vel pro tali loco eligi, vel confirmari, manet eligibilis pro alio tempore vel loco, ubi cessant dictæ circumstantiae. Item si rejectus ob infirmitatem, eā cessante erit eligibilis; in quo casu spectabit ad electum probare, se sanatum, si morbus fuit ex durabilibus, v.g. amentia, alias si morbus fuit ex iis, qui durare diu non solent, & non facilè curari, spectabit ad excipientem probare morbum adhuc durare. Pass. n. 640. Peyr. loc. cit. Laym. ad c. super eo. de elect. num. 2. citans Rodriq. regular. qq. to. 2. q. 54. a. 5. Imol. Jo. And. Butrio in c. c. super eo. & scipium Theol. mor. tr. 5. p. 5. c. 7. num. 2. & 3.

Questio 291. An dum simpliciter cassata fuit prior electio, nulla redditaratione, cur cassatur, num ex vitio personæ, num ex vitio forma, rejectus maneat infamis, & in eligibilis?

1. R Espondeo primò: ubi confirmator agit ex iustitia, & medio processu, dum, si oppositum fuit contra personam, & electio cassata, præsumitur ex vitio personæ, & sic rejectus manet infamis & in eligibilis; si vero exceptura fuit solum contra electionem, præsumitur cassatio facta ex vitio formæ, ut etiam, si oppositum fuit contra personam & electionem; cum in odiosis facienda sit benignior interpretatio. Abb. & Bald. in c. super eo.

2. Respondeo secundò: dum confirmator agit ex boni viri arbitrio, & principaliter intuitu boni communis, electo jus non acquirente ex electione, ut fieri solet apud plures regulares, ubi ex decreto cassationis non constat de causa cassationis, néque ex processu, qui non formatur, dum confirmationis arbitria, néque ex oppositionibus contra per-

L sonam

sionam electam, utpote quibus talis Superior potest non moveri, & aliundè etiam nullis opponentibus contra personam, ex rationabili causa cassare electionem, tunc in quam præsumi debet electio cassata ex defectu electionis, vel ex motivo non concorrente delictum, nisi aliud probetur. Pass. n. 641. qui tamen etiam n. seq. ait, quod in suo Ordine, ubi Provinciales procedentes extrajudicialiter, & ex arbitrio boni viri cassant electiones nullā additā causā; cūm sēpe non expedit, ut explicit, se cassare electionem vitio persona, utpote quod judicialiter probatum non est, nisi Provincialis expressè dicat se cassare electionem ex vitio non servata forma, vel rehabilitet. Electum, non debeant electores eundem amplius eligere, absque eo tamen, quod per hoc repulsus maneat infamatus; cūm esse poruerit, ut cassata sit electio ex conditione persona eum non infamante.

Questio 292. An electio cassata vitio electionis noceat elector?

1. Respondeo negativè: ita expressè cit. o. super eo. Excipitur tamen hic unicus casus, dum electio celebrata est in discordia. Electoribus habentibus plures electiones, quibusdam unum, alii alium eligentibus; cassatis enim illis electionibus, uterque electus pro illa vice, & in ista Ecclesia tantum est ineligibilis, ut & licite inconfirmabilis (ita tamen, ut si dein alter eorum eligeretur, electio non esset ipso jure irrita, & si confirmaretur, confirmatio esset valida. Pass. n. 645.) ob vitandum scandalum & discordiam, c. super eo. & c. consideravimus de elect. ibidem Abb. n. 1. Butrio n. 9. Sigism. à Bon. dub. 96. n. 4. nisi deia unus eorum unanimiter eligeretur; cessat enim tunc causa prohibitionis. c. cūm cessante, de appet. & l. generaliter, de sacro fæciliis Ecc.

2. Addendum tamen & alter casus, dum nimis irum electio vel promotio irritavel cassata fuit, non ob aliud vitium persona, sed ob intercedentem simoniam, ita ut vel hoc ipso electus vel promotus reddatur incapax illius, & etiam alterius beneficii. c. super eo. de elect. Laym. ibid. n. 1. idque etiam, licet simonia intervenierit, electo aut proviso ignorantie, adeoque fine culpa illius, præterquam si accedat dispensatio. Laym. ibid. n. 3. citans c. l. causa. 1. q. 5., c. nobis. de Simon. c. penult. de electione. & scipsum Theol. mor. l. 4. tr. 10. c. ult. §. 7. n. 73.

Questio 293. Num valida sit, & licita electio extranei, seu qui non est de gremio Capituli, vel conventus, aut respectivè de civitate, diœcesi, provincia?

1. Respondeo ad primum: per se & de jure communi, si aliud non oblitet, valida est, & confirmanda electio extranei facta à majori parte. c. cum inter. h. t. ibidem gl. Barb. n. 2. & 6. Innoc. n. 2. c. cum nobis. c. in causa. de elect. D. Th. 2. 2. q. 63. a. 2. ad 4. Felin. in c. sicut tuus. de Simon. Garc. de benef. p. 7. c. 9. n. 5. Pass. cit. c. 25. n. 649. secus est, ubi speciale statutum, vel consuetudo haberet, ut electio extranei sit ipso facto irrita, vel etiam ad instantiam alicujus cassanda; sine dubio enim tunc talis electio irrita erit, aut irritanda. Pass. loc. cit. nisi forte ex eo, quod statutum tale, vel consuetudo ordinetur in utilitatem, & favorem eorum, qui sunt de gremio, hi huic juri suo renunciare possint, eodem statuto vel consuetudine id non prohibente; tunc enim eligendo extraneum, huic juri & favori suo renunciare cen-

sentur, proindeque talis electio tenet. Abb. ad c. nō pro defectu. de elect. cit. à Pasl. aut etiam, nisi in tali legge vel consuetudine dispensatum fuerit, quod posse inferiorem Papam, si auctoritate Apostolicâ firmata non sit, & vel maximè Capitula generalia regularium, utpote quibus, uti competit, ferre leges, & latae, aut etiam consuetudines abrogare, ita etiam in iisdem dispensare docet Pasl. n. 656. contra Sigism. loc. cit. n. 4. Rebuff. in praxi. rit. de dispens. cum regul.

2. Respondeo ad secundum: ceteris paribus, puta, scientia, prudentia, experientia regendi, bonitate morum, aliisque, qua ad officia Ecclesiastica necessaria sunt, et si non sit iniustitia, eligere extra-neum, aut ei conferre beneficium praे intraneo, minus tamen decens & honestum est; ed quod, qui de gremio, vel diœcesi, utpote magis notus, adeoque talis, de cuius idoneitate securius cognosci potest. Abb. in c. scriptum. de elect. Armil. v. electio. n. 22. (ubi illud incidenter notandum ex Sigism. de Bononia, loc. cit. n. 3. Pass. n. 651. tutius eligi dignum, de cuius idoneitate, & dignitate certò constat, quād digniorē, de cuius maiore dignitate habetur solūm probabilitas) meliusque noscens suos, & regulariter magis diligens Ecclesiam & communitatē, cuius jam ante membrum erat, quād extraneus, felicissime gubernatur, bonumque Ecclesiae impensis curatur, & facilius ad residentiam inducendus recte præsumatur. c. nec emeritis. c. nullis invitatis. diff. 61. D. Th. loc. cit. Abb. in c. bone. 4. de postul. n. 6. Pass. n. 650. & 652. Atque ita hæc conditio; et si de gremio, vel esse ejusdem diœcesis, ad hoc, ut hinc preferatur quis alteri non nudè secundum se consideranda est; sed quatenus ex ea speratur major utilitas Ecclesiae, cui providendum est; vel etiam spectatur matus quoddam illius meritum, ortum ex eo, quod Ecclesia isti jam deserviverit, laborēque pro ea perfectus sit. Pass. n. 653, ubi etiam ait, dictam maiorem honestatē locum quidem etiam habere in regularibus, si loquarur de extraneo respectu conventus vel provinciae (nam à tota religione extraneus est ineligibilis ad illius prælaturas) solūm cum proportionē aliqua; cum alias qui eandem religionem profittentur, licet in distantissimis provinciis & Conventibus habitent, constituant velut unam diœcesim, & vivant quasi sub uno Episcopo, maiore unitione specialium legum, quād clerici alii diversarum diœcesium inter se conjuncti.

Questio 294. An Superior, ad quem vel jure ordinario, vel ex devolutione pertinet conferre beneficium, vel prælaturam, possit illam conferre extraneo?

1. Respondeo primò: licet beneficia conferre originariis & filiis patrimonialibus, tam ab Ordinario quam Papam, honestissimum sit & aquissimum, conservatque id ipsum bonum publicum. Lott. l. 2. q. 39. n. 26. de quo vide etiam Card. de Luca. de benef. d. 69 n. 12. & Corrad. l. 2. c. 10. n. 38. 41. 43. quantum est de se & de jure communi, omnibus alias habilibus undecunque sint, beneficia conferri possunt. c. ad decorum. de institut. & gl. ibi v. undecunque. & Abb. n. 4. Castrop. de benef. d. 4. p. 9. n. 1.

Respondeo secundò: ubi adegit lex (quales tamen leges, & qualibet alia statuta facultaria, ut effectum habeant, debent à Papa approbari; alias enim eorum dispositio non tenet, utpote in materia Ecclesiastica, & contraria juris communis dispositioni. Castrop. loc. cit.) vel consuetudo id prohibens, Super-

Rior talis inferior Papâ (de hoc enim esse non potest quæstio; cum possit undecunque voluerit provide-re Ecclesiæ c. bona. 23. de elect. spectetque ad eum plenaria dispositio beneficiorum. c. 2. de prob. in 6. & nullâ constitutione Pontificiâ aut conciliari ligeret. c. significasti, & c. innocuit. de elect.) tenetur non promovere externum. Abb. & Host. ad c. ne pro defecto (nisi forte non adfert de gremio vel diœcensi idoneus; quia providere de digne & idoneo est juris naturalis & divini, contra quod lex nulla naturalis aut consuetudo valer. Pass. nu. 660) quin & ubi Collegium vel diœcesis jus haberet, ut ejus beneficia non conferantur extraneo, promotio externi erit con-trajustitiam commutativam, & invalida. Pass. n. 659. de cæterò ubi, qui sunt de Collegio, renunciare possunt juri suo, poterunt tam ipso eligere, quam Superior de eorum consensu promovere extra-neum, vel etiam non requisito eorum consensu, dispensando in ista lege, si in ea dispensare potest, promovere extraneum. Pass. loc. cit. porr. ut quis dicatur naturalis seu oriundus ex tali diœcensi, provin-cia, regno, in ordine, ut capax sit beneficii requiri-entis hanc conditionem, ut quis oriundus sit ex tali vel tali loco, sufficit, quod ejus Pater in tali diœcensi, provincia vel regno natus sit, quia à nativitate propria vel paterna oriundus quis dicitur, juxta Jason. in leg. hujusmodi. §. legatum, ff. de legis. n. 18. Cas-trop. loc. c. n. 2. citans Mandos. ad reg. can. 16. q. 40. Barb. relatis pluribus aliis. de pot. Episcopi. alleg. 4. n. 6.

Questio 295. Quid sit in hoc circa Prioratus aliaque beneficia Regularia, unita vel incor-porata alicui monasterio vel Abbatie:

Respondeo: Ea, etiam si sunt simplicia, conferen-da solùm iis, qui monasterio illi principali incor-porati sunt. c. cum sing. de prob. in 6. Franc. ib. n. 1. ita ut alii ea recipiant ipso jure sicut ineligibiles; superiores autem conferentes ea externis, pro ista vice privati sint potestate disponendi de ipsis bene-ficiis; unde, dum Superiores volunt extraneo magis idoneo providerè de tali aliquo beneficio, & debe-bunt illum prius assignare illi monasterio, & face-re, ut ad illud pertineat, & sic eum instituere. Pass. n. 661.

Questio 296. Num valida sit electio sui ipsius?

Respondeo negativè. c. in scripturis, 8. q. 1. c. ex fre-quentibus. & c. fin. de institutionibus. Abb. in c. gra-tum. de postul. Navar. de elect. consil. c. n. 6. Sanch. l. 2. o-pus. c. 2. dub. 28. n. 4. Pass. cit. c. 25. n. 664. tenetque hoc ipsum, etiam si quis esset dignior, & jurasset, se ele-eturum digniore. Sylv. v. elect. n. 19. Pass. num. 666. Extendendu[m]que etiam idipsum est, ut nemo etiam possit seipsum instituere. cit. c. fin. Sed nec pa-tronus presentare seipsum c. per nos tr. as. de jure patron. Sylv. v. jure patronatu. q. 7. n. 8. nisi forte ad benefi-cium, quod nec curatus, nec personatus, nec est di-guitas habent honoratam Ecclesiastim magnitudine re-ditus. Lambert. de jure patron. p. 1. l. 2. q. 8. a. 2. num. 2. Sanch. loc. cit. n. 3. contra Pass. cit. c. 25. n. 665. De quo tamen vide dicta supra de præsentatione. Nihilominus poterit seipsum quis eligere hac ratione, consentiendo nimirum electioni de se facta ab aliis, ac ita transente hoc suo consensu in suffra-gium, augendo numerum suffragiorum, ut jam ma-jor pars capituli ipsi suffragetur; non enim censetur quis ambitiosus, dum videns se hoc modo vocatum

P. Leuren, Fori Benef. Tom. II.

à confratribus consentit electioni sua. c. cum in jure de elect. Abb. ibid. n. 5. Innoc. n. 4. Quod tamen solùm lo-cum habet, ubi electio sit per vota publica (aliás e-nim scire quis nequit, quod ab aliis si electus) vel ubi admittitur accessus post publicationem scrutini-ii (post quam aliás regulariter nihil agitur, & da-tum votum est invalidum. c. quia propter. de elect.) poterit tamen tunc juxta Abb. loc. cit. electus, si in scrutinio nominasset alium, ab eo recedere, & electioni de se facta consentire.

Questio 297. Num ad hoc, ut eligi quis possit in Superiorum regularem, requiratur cleri-catus?

Respondeo negativè, loquendo nimirum per se. Pass. c. 25. n. 344. ex natura enim rei, & per se simpliciter ad regimen religiosum & regulare non est necessaria in Superiori potestas jurisdictionis (qua est potestas de publico introducta, dicendi jus, sententiandi, statuendi que quod æquum est, ligandi, solvendi, puniendi in foro contentioso, &c.) sed sufficit potestas dominativa spiritualis & pa-terna, qua competit Superioribus regularibus ex voto obedientiis supra subditos suos, ut eos secun-dum regulam dirigant in vitam æternam. Pass. loc. cit. Patetque idipsum, non tantum in Abbatis, a-liisque antistibus monialium, qua licet sufficien-tem potestatem gubernativam velut maternam ha-beant, carent tamen jurisdictione spirituali propriè-tati. D. Th. in 4. dist. 25. q. 2. a. 1. ad 1. Suar. tom. 4. de reli-g. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 3. sed & in Abbatis antiquorum Monachorum, Antonio, Hilario, &c. qui non erant clerici. Sumitur ex epist. S. Hieron. ad Eliod. & 4. ad Ruficum, qua referuntur dist. 16. q. 1.

Questio 298. An, ut quis eligatur vel promo-veatur in Prelatum, vel Superiorum regula-rium, neceſſe sit esse professum, & quidem ex-preſe, & in eadem religione, ac ita, ut aliás e-lec̄tio, vel promoto sit ipso jure nulla?

1. **R**espondeo ad omnia affirmativè. Abb. in c. cum monasteriū. de elect. n. 2. ibid. Bald. & In noc. Barb. ad c. nullus. de elect. in 6. n. 2. & ad Trid. Jeff. 28. c. 21. de regular. n. 1. Suar. de reliq. to. 3. l. 6. c. 21. n. 18. Tamb. ro. 1. d. 5. q. 11. Pass. c. 25. n. 345. citans plures alios. Primum habetur c. cum causam, & c. cum ad no-stram de elect. Secundum c. nullus. de elect. in 6. Putant tamen Lavor. de elect. c. 16. n. 128. Abb. & Jo. And. cit. à Pass. n. 346. sufficere professionem tacitam, ut quis per postulationem vel etiam collationem, aliamve provisionem distinctam ab electione obtineat præ-laturam regularem; sed quod cit. c. nullus, utpote po-nale, extendi non debeat ultra hoc quod sonat. Ter-tium habetur in clem. 1. de elect. Quartum, uti & priora tria ex Trid. Jeff. 25. c. 21. de regul.

2. Quod vero his canonibus constitutum de vi-ris, idem in monialibus locum habet. c. indemnitati-bus. de elect. in 6. Adeoque firmiter hæc tenenda sunt. Ut dum in conventu, vel religione non esset profes-sus vel professa, qua eligi posset, adhuc à nullo infe-riori Papâ, eo inconsolito, fieri possit, ut eligatur alia persona digna ex alio Conventu vel religione; c. cum cit. Clem. absoluē decernatur cum decreto irri-tante, ut regularibus non præficiatur nisi regularis ejusdem Ordinis. Sigism. à Bon. de elect. dub. 87. n. 4. Suar. & Pass. loc. cit.

3. Porro intelligenda hæc sunt, dum dicta præ-fitura regularis conferuntur in titulum; fecus e-

nim est, dum conferuntur in commendam; via enim commendata beneficia secularia regularibus, & regularia secularibus, etiam si suos conventus habeant, & in eis vigeat regularis observantia, à Papa duntaxat obvenire posuit. Fagi. in c. cùm ad nostram. de elect. n. 2. & seq. quod ipsum non improbat, aut prohibet Trid. quia potius tacite admisit, dum prohibendo secularibus conferri beneficia regularia, adjecit haec verba: *in titulum. & quamvis fess. 25. c. 21. caverit, ut monasterii habentibus suos conventus, quæ tunc commendata reperiebantur, praesicerent regulares ejusdem Ordinis; ut & iis, quæ imposterum vacabunt.* Ea tamen non dici preceptivè, ut tenuit Rota, sed solum consultivè & optativè, declaravit S. Congregatio, ut refert Fagi. n. 10. juxta quem nihilominus verè præceptivè statuit, ut, qui ea monasteria, quæ sunt velut capita Ordinum, (quale v. g. est Cistercium respectu Ordinis Cisterciens) in praesenti in commendam obtinent, intra sex menses religionem istorum Ordinum solemniter profiteantur, vel eis cedant, aut alias commendæ istæ ipso jure vacare censeantur, nisi sit eis de regulari successore provisum. Vide etiam apud eundem num. 14. quid in genere de monasteriis in commendam dandis statuerit Concil. Lateran. sub Leone X. fess. 19.

Questio 299. Quantum tempus à professione requiratur, ut quis eligi possit in prælatum religionis?

Respondeo: à Trident. loc. cit. c. 7, in monialibus requiri ad minimum 5. annos à professione, ut eligi possint in Abbatissas & Priorissas. Pro viris vero neque à Trid. neque à reliquo jure communii certum tempus statutum est; quare non prohibentur (nisi alias obstant specialia statuta Ordinis) statim à professione eligi in præfules regulares, modò sufficierent in observantia Ordinis instructi, & alias qualitates requisitas habeant. Abb. in c. cùm in cunctis de Elect. n. 6. Pass. n. 348. Néque nunc causis ille, qui alias excipiuntur c. offici. de elect. nimurum, dum quis sit religiosus, & mox profiretur, & sic eligitur in prælatum, locum habet; cùm ex præscripto Trid. nemo admittatur ad professionem, nisi post expletum annum probationis. Quod si tamen talis tam repente à professione electus non foret sufficenter instructus in observantia sui Ordinis; ut & si justè præsumeretur in tali ambitio, electio ejus (etsi non esset ipso jure irrita, Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 3. n. 7.) foret tamen ad minimum irritanda vi c. offici. Abb. ibid. aliquique. Pass. n. 248.

PARAGRAPHVS VI.

De vocatione & vocandis ad Electionem.

Questio 300. Cuius de jure vel consuetudine sit convocare Electores?

Respondeo: id generali regulâ definiri non posse; cùm diversæ sint electiones; alia Episcoporum, alia Prælatorum secularium, alia regularium, diversarumque regionum, religionum, collegiorum hanc in re statuta & consuetudines. Quod si non adsit, ad quem de jure vel consuetudine id spectet,

& detur aliàs in Collegio primus (quo nomine sine addito Prælato intelligitur primus ratione dignitatis, quique propteræ alios præcedat, & in actis collegii primam vocem habet Felin. in c. 1. de major. & obedientia n. 5.) ad eum vel si talis non detur, ad antiquorem, non state, sed servitio vel professione, id pertinebit. Sigism. de Bon. de Elect. dub. 8. num. 11. Pass. c. 11. n. 4. & 5. Porro in casu, in quo forte ad universitatē ipsam seu Collegium spectaret convece Electores omnes, disponere que loco, & die electionis, v. g. dum is, ad quem id alijs spectet, nollet eos convocare, & rāmen Electorū præsentes judicarent, non esse differendam electionem, si major saniorque pars moneat minorem absentem, obligabit eam ad comparendum, reddendo eam contumacem, si non compareat. Pass. loc. cit. n. 11. & c. 14. n. 12. contra Abb. & Host. conformiter magis juri civili quam canonico (quod ut parer ex rotō tit. de his quae fiant à majori parte. vult minorē partem stare iis, quæ à majore parte decernuntur) requirentes ad hoc, ut duæ partes Collegii sint simul congregatae.

Questio 301. Quinam vocandi sint ad electionem?

Respondeo: in genere omnes ii, qui debent, volunt, & possunt commode interesse electionem, & ceteram. & cetera propter b. t. & illi. gl. Abb. Incl. &c.

Questio 302. Quinam intelligentur per eos, qui debent interesse electionem?

Respondeo: omnes ii, qui de jure communi, vel Rex consuetudine, vel ex speciali privilegio, aliòve titulo jus habent eligendi, gl. in c. quia propter v. qui debent. Abb. ibid. n. 3. tò debent námque, non tam obligationem, quam facultatem ibi significat. Suar. de relig. tr. 8. l. 2. apud Pass. cit. c. 11. n. 16. Vocandi itaque sunt, quantum est ex hoc jure, absentes, nisi forte aliud habeat consuetudo, ad quam sufficiet decennium. Tam. de jure Abb. in c. coram, & c. cùman. b. 1. Pass. loc. cit. n. 13. Secundo, qui licet à parte reverum jus non habeant, sunt tamen in possessione eligendi (jus eum eligendi maximè sequitur possessionem, c. in gen. & c. querelam, h. t. Abb. ibid. n. 8.) pacifica, non habentes jus expressum contrasse, etiam moveatur illis quæstio super proprietate beneficii seu canoniciatū. gl. in c. in gen. Quod tamen non admittunt Sanch. 1. 3. de matrim. d. 22. n. 49. Pass. n. 14. Navar. Sylv. &c. citati à Pass. nisi accedit titulus coloratus, à legitimo Superiori collatus. Quin & quoad extraneum non habentem titulum ad eligendum, nisi possessio pacifica bona fidei sit legitimè præscripta. Pass. ibid. Tertiò, quod hinc sequitur, tolerati excommunicati, suspensi, privati voce &c. de quibus, §. præcedent, cùm non nisi non tolerati excidant jure eligendi. Pass. loc. cit. Quartò Canonici, adhuc novitii in aliqua religione. gl. in c. benef. de reg. in c. Lavor. c. 17. n. 5. apud Pass. n. 12.

Questio 303. Quid intelligatur per hoc: qui volunt?

Respondeo: ex his verbis deducere DD. non esse electores cogendos ad comparendum pro electione facienda. Abb. in c. quia propter b. t. Host. in sum. tit. de elect. §. qualiter facienda. n. 11. Quo tamen non obstante, si specialiter intersit Ecclesiæ (vel etiam sit consuetudo, aut statutum Collegij, quod etiam penale rectè & conformiter juri fieri potest à capitulo Laym. de elect. q. 45.) ut omnes, qui adesse pol-